

Jerzy Grzybowski

Lotnictwo w operacji gorlickiej 1915 roku : konferencja w Szymbarku

---

Przegląd Historyczno-Wojskowy 16 (67)/2 (252), 223-224

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SPRAWOZDANIA

LOTNICTWO W OPERACJI GORLICKIEJ 1915 ROKU: KONFERENCJA W SZYMBARKU

Dnia 24 kwietnia 2015 r. w Szymbarku odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa nt. „Lotnictwo w przełamaniu gorlickim 1915” zorganizowana przez Instytut Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego (IH UR), Muzeum Lotnictwa Polskiego (MLP) w Krakowie, Starostwo Powiatowe w Gorlicach, Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów. W obradach, które odbywały się w miejscowym Ośrodku Konferencyjno-Wystawienniczym „Kasztel w Szymbarku” oraz Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów, wzięli udział historycy z Polski, Austrii, Czech i Ukrainy.

Słowa powitalne wygłosili reprezentujący IH UR dr Paweł Korzeniowski, opiekun merytoryczny konferencji dr hab. Andrzej Olejko, kurator wystawy MLP mgr Katarzyna Zielińska i starosta gorlicki Karol Górski.

Merytoryczną część konferencji rozpoczął referat dr. Zbigniewa Palskiego z Instytutu Studiów Politycznych PAN poświęcony ocenie stanu historiografii polskiej na temat bitwy gorlickiej. W referacie, w związku z nieobecnością dr. Palskiego odczytany przez dr. Zbigniewa Moszumańskiego (WCEO), autor zwrócił uwagę na niedostateczne zbadanie bitwy przez historyków. Referat dr. hab. Jerzego Grzybowskiemu z Uniwersytetu Warszawskiego dotyczył wojennego planowania materiałowego Rosji i możliwości mobilizacyjnych przemysłu tego państwa w przededniu I wojny światowej. Autor poruszył również problem kryzysu zaopatrzenia armii rosyjskiej w latach 1914–1915. Następny mówca, dr Gerald Artl z Kriegsarchiv w Wiedniu, przedstawił operacje lotnictwa austro-węgierskiego nad Galicją w okresie od zimy 1914 do wiosny 1915 r. Autor zwrócił uwagę na wkład lotnictwa w działania wojsk austro-węgierskich w czasie przełamania gorlickiego. Z kolei prof. dr hab. Andrij Haruk ze Lwowa scharakteryzował sprzęt lotniczy używany przez armię rosyjską w czasie walk w Galicji w latach

1914–1915. Pierwszą część obrad zamknął referat dr. Zbigniewa Moszumańskiego poświęcony postaci Franciszka Janika, uczonego, pilota i baloniarza; autor skupił się na osiągnięciach Janika na niwie sportu balonowego w Polsce.

W czasie przerwy w obradach uczestnicy konferencji wzięli udział w odświeżeniu ustawionego na dziedzińcu Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Gorlicach popiersia Franciszka Janika. Uroczystość odbyła się z udziałem przedstawicieli władz lokalnych, młodzieży szkolnej, a także prasy regionalnej i lokalnej. Kolejnym punktem uroczystości było nadanie imienia prof. Franciszka Janika nowej sali audiowizualnej, a zasługi patrona przypomniał dr Moszumański.

Drugą część obrad zainaugurowało wystąpienie prof. Andrija Kozyckiego ze Lwowa dotyczące działań lotnictwa rosyjskiego nad Galicją w latach 1914–1915, w tym także podczas bitwy gorlickiej. Autor szczegółowo przeanalizował przebieg walk powietrznych nad Galicją w omawianym okresie. Następnie dr hab. Andrzej Olejko przedstawił referat na temat działań lotnictwa austro-węgierskiego w przełamaniu gorlickim. Kolejny referent, dr Michał Plavec z Narodowego Muzeum Technicznego w Pradze, nakreślił dzieje austro-węgierskiej poczty lotniczej Wiedeń–Kraków–Proskurów–Kijów–Wiedeń. Doktor Maciej Bakun z Uniwersytetu Gdańskiego zaprezentował aktywność lotnictwa niemieckiego na froncie wschodnim w latach 1914–1915, a dr Krzysztof Mroczkowski (MLP w Krakowie) przedstawił obraz działań wojennych w Galicji kreowany przez doniesienia prasowe i pamiętniki.

Po zakończeniu konferencji jej uczestnicy mieli okazję obejrzyć dwie wystawy poświęcone I wojnie światowej. Pierwsza z nich, opracowana przez Michała Piotrowskiego, została zatytułowana: „Lekcja historii. Retrospekcja”, drugą zaś, przygotowaną przez krakowskie MLP, opatrzono tytułem: „100. rocznica bitwy gorlickiej – udział lotnictwa w przełamaniu frontu”.

Jerzy Grzybowski

ETOS WOJOWNIKA: KONFERENCJA W ATENACH

W dniach 27–30 kwietnia 2015 r. w Muzeum Wojny w Atenach odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa nt. „Etos wojownika, narodowy duch i żołnierska służba” (The Warrior’s Ethos, the National Psyche and Soldiers). Było to 15 doroczne spotkanie Grupy Roboczej ds. Studiów nad Konfliktami (Conflict Studies Working Group), działającej pod auspicjami Konsorcjum Partnerstwa dla Pokoju (Partnership for Peace Consortium), organizacji